
Ганна ЛЮБОЧКІНА
(Львів, Україна)

ПІДГОТОВКА ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДО РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ

Нові реалії в Україні сприяли відродженню національної самосвідомості, української культури та мови. Суспільство прагне інтеграції у світовий простір, виховуючи патріотично свідомих громадян. У таких умовах виникає гостра потреба в творчих, особистостях, що мислять критично, здатні адаптуватися до змін і генерувати інноваційні рішення. Розвиток обдарованих людей є запорукою майбутнього процвітання нашої країни. [3].

Заклади дошкільної освіти також мають бути місцями, де розуміють і задовольняють соціальні емоційні потреби обдарованих дітей. Обдаровані діти прогресують, коли вихователі знають, як навчити нового, розуміють дітей, відрізняють соціальні та емоційні потреби від їхніх однолітків того ж віку, і знають, як їх задовольнити.

Вихователі повинні знати про різні тести, які використовуються для виявлення обдарованих дітей, і мати принаймні мінімальне розуміння значення балів і чисел. Така компетенція дасть вихователів принаймні грубу оцінку дитини та, можливо, де потрібне втручання.

Тому, якщо у закладі дошкільної освіти є хоча б одна обдарована дитина, педагоги повинні знати, як навчати та підтримувати її допитливість та мотивацію, розвивати її силу та запобігати тому, щоб вона не почувала себе незрозумілою і неприйнятною. Однозначно, такі діти потребують іншого виховання та підходу, а їхні вихователі повинні мати навички їх навчати.

Для цього вони, по-перше, потребують відповідного професійного розвитку та сертифікатів у сфері освіти обдарованих. По-друге, вони повинні виявити їх і створити для кожного індивідуальний навчальний план. Завчасне виявлення, моніторинг і належне навчання обдарованих дітей є вирішальними для удосконалення системи освіти, оскільки вони мають виняткові здібності в будь-якій галузі навчання. Їхні допитливість та інтерес до чогось є відправною точкою в розвитку. Водночас інші навички розвиваються набагато повільніше, ніж у їхніх однолітків, і вони відмовляються від деяких предметів, тому що це надто важко. По-третє, вихователі повинні диференціювати методи залежно від сильних і слабких сторін дітей [6].

Протягом останніх десятиліть освіта обдарованих вдосконалюється, постійно з'являються вихователі-новатори, стратегії та методи, удосконалюються способи навчання та шляхи індивідуального підходу до кожного обдарованого.

Сучасний педагог відвідує численні курси підвищення кваліфікації, конференції та вебінари, щоб впроваджувати нові ідеї. Але всупереч всьому вони все одно відчують, що їм потрібно багато вчитися. Педагоги обдарованих дітей самі є постійними студентами, щоб розвивати способи підтримки самооцінки та поліпшення соціальних навичок кожної з них.

Однією з провідних стратегій навчання роботи з обдарованими дітьми є розвиток креативного мислення та креативності. Спеціальна підготовка вихователів обдарованих дітей полягає у застосуванні притаманних їм когнітивних здібностей, і надання якомога більше можливостей для самовираження. Виходячи з цього, вихователі, які працюють з обдарованими, є радше фасилітаторами, ніж педагогами. Це означає, що вони менше говорять, дають менше інформації, менше демонструють розв'язання завдання, дають можливість більше висловлюватися самим дітям [5].

Робота вихователя з обдарованими дітьми – це цілеспрямований, послідовний процес, що передбачає активне виявлення, всебічний розвиток та підтримку природних талантів дітей. Вихователь створює умови для реалізації творчого потенціалу кож-

ної дитини, допомагає їй успішно інтегруватися в суспільство та обирати майбутню професію.

Підготовка майбутніх педагогів до роботи з обдарованими дітьми має на меті формування комплексу знань, умінь та особистісних якостей, необхідних для ефективної роботи. Це включає в себе глибоке розуміння особливостей обдарованих дітей, вміння розробляти індивідуальні навчальні програми та створювати сприятливе середовище для їх розвитку [2].

Ключовими факторами успішної роботи з обдарованими дітьми є високий професіоналізм вихователів, який охоплює як глибину їхніх знань, так і розвиток особистісних якостей. Важливу роль відіграє також ефективна система мотивації та створення сприятливого середовища для поглиблення інтересу до роботи з такими дітьми. Не менш важливою є розробка спеціальних методів і прийомів, які дозволять педагогам ефективно працювати з обдарованими дітьми. [1].

Психологічна готовність роботи з обдарованими дошкільниками складається з сукупності мотивів, знань, умінь, якостей особистості, які забезпечують ефективне навчання, виховання та особистісний розвиток обдарованих дошкільників. Відповідно до психологічної готовності виділяють такі компоненти:

1) мотиваційний (комплекс мотивів, що формують у педагогів бажання якісно виховувати обдарованих дошкільників);

2) когнітивний (знання про психологічні особливості обдарованих дітей та психологічно обґрунтовані форми і методи роботи з ними);

3) операційно-регулятивний (сукупність умінь і навичок, необхідних для ефективної взаємодії вихователів – обдарована дитина);

4) особистісний (сукупність якостей особистості, необхідних для роботи з обдарованими дітьми – креативність, толерантність тощо).

Ефективна робота з обдарованою дитиною передбачає індивідуальний підхід, який враховує її унікальні здібності та потреби. Вихователь має забезпечити створення такого навчального середовища, в якому дитина зможе максимально реалізувати свій

потенціал. Це передбачає використання різноманітних методик навчання, які стимулюють пізнавальну активність дитини та відповідають її інтелектуальному розвитку [4].

ЛІТЕРАТУРА

1. Липова Л., Морозова Л., Луценко Л. Специфіка навчання обдарованих дітей. *Рідна школа*. 2023. №7. С.8–11.
2. Михайлишин Г. Теоретичні основи проблеми формування креативної компетентності майбутніх соціальних працівників до роботи з обдарованими дітьми *Протас. Освітній дискурс: збірник наукових праць*. 2019. Вип. 17 (10). С. 33–44.
3. Триндюк В., Замелюк М., Пуш О. Особливості психолого-педагогічної готовності педагогів до роботи з обдарованими дітьми. *Інноватика у вихованні : зб. наук. пр.* 2020. Вип. 11. Том 2. Рівне : РДГУ. С.128–137.
4. Bondarchuk O., Dovgan N. Development of psychological readiness to work with gifted children for preschool institution teachers. *Social welfare interdisciplinary approach*. 2013. 3(1). P. 56–65.
5. Koifman J. Special Education for Gifted Children *US-China Education Review A*, Nov. – Dec., 2022. Vol. 12. No. 6. P. 231–237.
6. Shaughnessy M., Senior J. Teachers of gifted children: the essential core competencies. *Journal of Gifted Education and Creativity*. 2022. 9(2). P. 219–225.